

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยลักษณะของงานวิจัยจะผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงพรรณนา (description method) และการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (analytical research) โดยส่วนแรกผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจ ความตั้งใจ ศักยภาพ และการมีส่วนร่วม ของผู้ฝึกอบรมในการปรับตัวมาทำเกษตรกรรมทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ความตั้งใจของผู้ฝึกอบรมในการฝึกอบรมแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมปรับตัวมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะเน้นเรื่องการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางสถิติ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้มาจากคะแนนแบบวัดเพื่อหาคำตอบและทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถบ่งบอกทิศทางและความเป็นไปได้ของการวิจัย เพื่อมุ่งที่จะทำความเข้าใจประสิทธิผลและพฤติกรรมปรับตัวของผู้รับการฝึกอบรม จากการที่ได้ผ่านการอบรมทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแล้วสามารถที่จะกลับมาบริหารจัดการในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเพื่อที่จะให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีจิตพอเพียงตามแนวทฤษฎีใหม่

ส่วนที่สองผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยที่ผู้วิจัยจะเข้าไปศึกษาสภาพความเป็นจริงของชุมชน สภาพแวดล้อม บริบทของชุมชน รวมทั้งวิถีคิดและกระบวนการเรียนรู้ใหม่ของเกษตรกรในชุมชน เพื่อมองถึงความสัมพันธ์ต่อการปรับตัว เปลี่ยนแปลงในด้านการผลิต และการดำเนินชีวิตของผู้ฝึกอบรมในชุมชน โดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประชาชนกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยใช้คำถามที่มีโครงสร้าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยการแยกแยะเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ว่ามีเงื่อนไขอะไรที่ทำให้ผู้รับการอบรมปรับตัวมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมถึงมุมมองของเกษตรกรในชุมชนต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มีทั้งข้อมูลที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ได้จากการสำรวจสภาพพื้นที่จริง เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้น โดยการสังเกตและการสัมภาษณ์

1) การเข้าไปสังเกตถึงบริบททางภูมิสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และความเป็นอยู่ของชุมชนว่ามีเงื่อนไขและปัจจัยในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิต รูปแบบและกระบวนการในการปรับตัว วิธีคิด กระบวนการเรียนรู้ใหม่เกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

2) แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชนด้านประชากร ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การถือครองที่ดิน ภาวะหนี้สิน รวมถึงความแตกต่างของความรู้ ความเข้าใจ ความตั้งใจ สักยภาพ การมีส่วนร่วมและจิตพอเพียงกับพฤติกรรมปรับตัวมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ความตั้งใจกับพฤติกรรมปรับตัวมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในชุมชน

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

โดยศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นที่ทำการวิจัย โดยการวิจัยข้อมูลเอกสาร (Documentary research) โดยการรวบรวมข้อมูลเอกสารเพื่อเข้าใจถึงแนวคิดต่างๆ รายงาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

3.2.1 กลุ่มประชากรในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่วนแรกผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญของหมู่บ้านห้วยเป่า ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (key informant interview) ได้แก่ ผู้อาวุโสของชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำองค์กรชุมชน ที่เป็นผู้ที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำเกษตรจนประสบความสำเร็จ ที่สามารถ เป็นแหล่งเรียนรู้จากภายในและภายนอกชุมชน และส่วนที่สองผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เคยได้รับการฝึกอบรมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาแล้ว และกลุ่มที่ไม่ได้ฝึกอบรมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ แล้วผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมดอีกครั้ง

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณนี้เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เนื่องจากเป็นงานวิจัยเชิงทดลองผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรม

การเกษตรทฤษฎีใหม่จากโครงการพิเศษสวนเกษตรเมืองงาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกอบรมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จากโครงการพิเศษสวนเกษตรเมืองงายฯจำนวนทั้งหมด 50 คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2551
2. กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่อาศัยอยู่รอบโครงการพิเศษสวนเกษตรเมืองงาย จำนวนทั้งหมด 50 คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงเชิงปริมาณ ผสมผสานกับข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การศึกษาสภาพทั่วไปของหมู่บ้านห้วยเป้า โดยการสังเกตสภาพสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน พื้นที่ทำการเกษตรกรรม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน รวมถึงกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรภายในชุมชน เป็นต้น

2) สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in depth interview) เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) และจากกลุ่มกรณีศึกษาที่ได้เลือกไว้ โดยเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ทั้งครอบครัวเกษตรกรที่ปรับตัวมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และสัมภาษณ์ครอบครัวเกษตรกรที่ยังคงยึดรูปแบบการผลิตแบบเดิม คือ เกษตรกรรมเชิงพาณิชย์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างปลายเปิด (open-ended structure interview) ซึ่งการวิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาเป็นหัวข้อคำถามหลักมาจากเนื้อหาในแบบสอบถามเชิงปริมาณ และนำคำถามมาปรับใช้เพื่อให้ครอบคลุมประเด็น ดังนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขของเกษตรกรในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิต รวมทั้งรูปแบบและกระบวนการในการปรับตัว วิถีคิด และกระบวนการเรียนรู้ใหม่ของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

3) การสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group discussion) โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มของเกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่และกลุ่มเกษตรกรที่ยังยึดรูปแบบการผลิตแบบการเกษตรเชิงพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวเปลี่ยนแปลงระบบการเกษตรจากอดีตถึงปัจจุบัน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

ในการวิจัยเชิงปริมาณนี้ ใช้การสัมภาษณ์โดยแบบสอบถาม (Interview questionnaire) เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. กลุ่มที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินชีวิตตามหลักพอเพียง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับข้อมูลลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ อายุ เพศ การถือครองที่ดิน ภาวะหนี้สิน การศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ แบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ฝึกอบรมต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับความตั้งใจของเกษตรกรต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในชุมชนแบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับความตั้งใจของผู้ฝึกอบรมต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับ ศักยภาพของเกษตรกรต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในชุมชนแบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้ฝึกอบรมต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในชุมชนแบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้รับการฝึกอบรมต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

สำหรับแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับและหลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

มาก	คะแนน	5
ค่อนข้างมาก	คะแนน	4
ปานกลาง	คะแนน	3
น้อย	คะแนน	2
ไม่เลย	คะแนน	1

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	อยู่ในระดับไม่เลย
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	อยู่ในระดับค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก

ตาราง 1

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดก่อนการฝึกอบรมเกษตรกรทฤษฎีใหม่

แบบวัดความเชื่อมั่น	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อในแบบวัด
1.ความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.948	17
2.ความตั้งใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.840	7
3.ศักยภาพในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.853	7
4.การมีส่วนร่วมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.898	10

2. กลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินชีวิตตามหลักพอเพียง

ส่วนที่ 1 แบบวัดเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการนำเอาการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติใช้ในชุมชนแบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจนำเอาการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติใช้ในชุมชน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้รับการฝึกอบรมในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับความตั้งใจของผู้รับการฝึกอบรมในการที่จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ แบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับความตั้งใจที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของผู้รับการฝึกอบรมดีขึ้นในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรต่อการทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่แบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้รับการศึกษาอบรม ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในชุมชนโดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับศักยภาพของผู้ฝึกอบรมในการพึ่งตนเองเพื่อความเข้มแข็งชุมชนแบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับศักยภาพของผู้ฝึกอบรมการเกษตร ทฤษฎีใหม่ในการพึ่งตนเองเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้มาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

สำหรับแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ซึ่งได้กำหนด หลักเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับและหลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญส่ง นิลแก้ว, 2541)

มาก	คะแนน	5
ค่อนข้างมาก	คะแนน	4
ปานกลาง	คะแนน	3
น้อย	คะแนน	2
ไม่เลย	คะแนน	1

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	อยู่ในระดับไม่เลย
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	อยู่ในระดับค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับจิตพอเพียงของเกษตรกรต่อการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่แบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่าในข้อความที่เกี่ยวกับจิตพอเพียงของผู้รับการศึกษาอบรมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ของชุมชนแบ่งเป็น 6 ระดับมีทั้งหมด 14 ข้อโดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดพัฒนา โดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2551, หน้า 182-184) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น ($\alpha = 0.80$)

จิตพอเพียงด้านเหตุและผล ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 5, 7 เป็นคำถามเชิงบวกและข้อที่ 1, 6 เป็นคำถามเชิงลบ

จิตพอเพียงด้านความตระหนักถึงผลอันตรายตามความจริงประกอบด้วยคำถามข้อที่ 14 เป็นคำถามเชิงบวก

จิตพอเพียงด้านความสามารถในการจัดการประกอบด้วยคำถามข้อที่ 4 เป็นคำถามเชิงบวก

จิตพอเพียงด้านการรับรู้คุณค่าของสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สร้างคุณประโยชน์ ประกอบด้วยคำถามข้อที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13 เป็นคำถามเชิงบวกและข้อที่ 2, 3 เป็นคำถามเชิงลบ

ในแบบวัดได้กำหนดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ โดยใช้มาตรารวมค่าระดับความคิดเห็นต่อข้อความ 14 ข้อประกอบด้วย จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย มีเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดดังนี้

คำถามเชิงบวก		คำถามเชิงลบ	
จริงที่สุด	คะแนน 6	จริงที่สุด	คะแนน 1
จริง	คะแนน 5	จริง	คะแนน 2
ก่อนข้างจริง	คะแนน 4	ก่อนข้างจริง	คะแนน 3
ก่อนข้างไม่จริง	คะแนน 3	ก่อนข้างไม่จริง	คะแนน 4
ไม่จริง	คะแนน 2	ไม่จริง	คะแนน 5
ไม่จริงเลย	คะแนน 1	ไม่จริงเลย	คะแนน 6

ตาราง 2

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดหลังการฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่

แบบวัดความเชื่อมั่น	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อในแบบวัด
1. ความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.894	16
2. ความตั้งใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.821	9
3. ศักยภาพในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.878	10
4. การมีส่วนร่วมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.853	12
5. จิตพอเพียงในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	.777	14

3.3.3 สมมติฐานที่ศึกษาในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ศักยภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ความตั้งใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และการมีส่วนร่วมในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ในช่วงก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ความตั้งใจเกี่ยวกับการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนรับการฝึกอบรมและหลังที่ได้รับการฝึกอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ ศักยภาพในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ ความตั้งใจในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และการมีส่วนร่วมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการปรับตัวในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านกรนำไปใช้ คุณภาพชีวิต การมีส่วนร่วม การพึ่งตนเองและจิตพอเพียงในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องประสิทธิผลของการฝึกเกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเกษตรทฤษฎีใหม่ และการดำเนินชีวิตตามหลักความพอเพียงได้ทำการศึกษาจากข้อมูลแหล่งต่างๆ ดังนี้

3.4.1 การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (secondary data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิของพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สภาพสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งค้นหาได้จากหนังสือ เอกสารต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานการวิจัย

3.4.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม (field study)

1) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เลือกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) และวิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group discussion)

2) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้รับการฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่และการฝึกอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รวมทั้งหมดจำนวน 50 ตัวอย่าง ด้วยแบบสอบถาม โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนแรก ผู้วิจัยเข้าไปในชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และแจ้งจุดประสงค์ของการเข้ามาทำวิจัยให้ชุมชนรับทราบ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เข้าพบผู้นำชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการเข้ามาทำงานวิจัย ในช่วงเวลานี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาในชุมชน สภาพทั่วไปของชุมชน วิธีการผลิตและการดำเนินชีวิต จากข้อมูลด้านเอกสาร และข้อมูลที่ได้จากผู้นำชุมชนกลุ่มต่างๆ และจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่ปฏิบัติงานในชุมชน

ขั้นตอนที่สอง เมื่อสร้างความคุ้นเคยกับชุมชนระยะหนึ่งแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาข้อมูลเชิงลึก และพยายามเข้าชุมชนให้มากที่สุด โดยพยายามเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น การร่วมทำบุญในโอกาสต่างๆ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของเกษตรกรกลุ่มต่างๆ ด้วยและมีการใช้แบบสอบถามเพื่อให้อีกข้อมูล

ขั้นตอนที่สามผู้วิจัยเดินทางเข้าชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึก เทปบันทึกเสียง รวมทั้งการบันทึกภาพกิจกรรมและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยกล้องถ่ายรูป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากทั้งแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลต่อไปนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group discussion) ในชุมชนบ้านห้วยเป่า เพื่อสรุปแนวความคิดที่สำคัญของแต่ละประเด็นมาเสนอเป็นรายงานต่อไป

3.5.2 วิธีการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อนำมาแจกแจงความถี่ เสนอเป็นตาราง แสดงอัตราส่วนร้อยละ (percentage distribution) ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social science, SPSS) คำนวณค่าสถิติและวิเคราะห์ ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) หาค่าเฉลี่ย (means distribution) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อใช้บรรยายลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

2) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-test ระหว่างตัวแปรด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ศักยภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ความตั้งใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการมีส่วนร่วมในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ของผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่รวมถึงผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมแรงจูงใจใส่สัมฤทธิ์ โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 2

3) การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ (simple correlation analysis) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงเหตุด้านความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ความตั้งใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ศักยภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การมีส่วนร่วมในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และตัว

แปรเชิงผลด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ คุณภาพชีวิตในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ การพึ่งพาตนเองเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน การมีส่วนร่วมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และจิตพอเพียงของผู้ที่รับการฝึกอบรมในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยเลือกสถิติทดสอบความสัมพันธ์ของ Pearson correlation coefficient ตามสมมติฐานข้อ 3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved